

САҢҔА ОЛОХ

Чураҥы ҕуҕуҥу хаһаҥа

ХАҢЫАТ 1931 СЫЛ АЛТЫННЫҔЫ 15 КҮНҮТТЭН ТАХСАР

сүлөөгүрүү буолла.

Күнүс 2 чаастан 22 кыттааччылар сүүмэрдир туур сараланна. Кэрэ аҥардартан Чураҥыттан Анига Васильеванын иккис эрэ буоллубут. Урукку кэмгэ гитаралар ооньуур кыах арыах эбит буоллаҕына, билгитин ити иккисбит эрэ. Ырыа арааһа ылланна, дорҕоон соһуна тарыста. Гитаралаах ырыа саала иһигэр дүүрүһүө кутулуннаҕына ардыгар киһи хараҕын ууга тахсыах уйан кэмэ кэлэр, арыт үөрдөн өрө катутар. 22 киһи иккисбит ырыаны ыллаабыттарын билбэккэ да хааллыбыт. Саҥа саҥалааччылартан "аксакалларга" тийиэ бааллар. Саамай эдэр кыттааччынан Одьулууннааҕы профессиональнай лицейтэн кыттар нуучча уола Евгений Мякишев буолла. Киһи бэйэтэ суруйбут сахалыы уонна нууччалыы ырыаларын толордо. Евгений бэйэтэ этэринэн, дьону көрөн гитарада ооньуурга үөрэммит. Урукку кэмгэ аатырын аатырбыт Хадаартан "Кэрэх" рок-бөлөх лидерэ, күүстээх айыылардаах Федор Харитонов "Ардах" диэн саҥа суруйууту-

саамай улахан Гран-при хаһаайынын аатын Мэнэ-Хаҥалас Суола-тыттан кэлбит мелодист Александр Дмитриев - Чүмэчи, конкурсу Гран-при хаһаайынынан оһоо төгүл ыллыырытар көрдөстүлөр. Кыайылылаахтарга сымалдаах бириһетер, дипломнар, кубоктар туттарылыннылар. Александр Дмитриев И.Красильников биһиргэ төрөөбүттэрэ туруорбут улахан телевизордарыт ылла.

Конкурсу кэмгэр, кэнииттэн кыттааччылары кытта кэпсэтинбиттэн билиһиннэрбип: Александр Дмитриев - Чүмэчи, конкурсу Гран-при хаһаайына, Мэнэ-Хаҥалас Суола Мооругуттан кытыһа. Эбөн өттөххэ, Александр "Бастагы тапталбар", "Эһиэхэ сибэки биэрэри" курдук норуотка биллэр ырыалар автордара: - Бу конкурсука Иван Аргунов көрдүөн аҕалла. Коля Красильников кытта билсэр этим, элбэх конкурстарга, концертарга көрсөбүт. Мин өрө эрдэхпиттэн гитарада ооньуу-

ка, фестиваль буолара эбитэ буоллар диин баҕалаахпын. Николай Красильников кэрэһинигэр диин буолларына, ахтыһа, уруккуну саһаһыа, өйү-санааны аҕастаһыа, инникин торумнааһын кыһаҕа буолара ордук дии саһаһыа. Гитаралар урукку кыаҕына дьон ыллыыбыт, ким хайдах ыллыырын, ооньуурун биэс тарбах курдук билэбит. Мэлдьи чулуунан биллэн кэлбит киһи иһингэр, бүтүн киһи сылайытынан туһанан, киниэхэ таһымнаан тийибит киһи быһа түһөрө собо суох. Ол фестивалта нуучча бардын ыллааччылары ыгырыахха.

Вячеслав Михайлов, И.Красильников табаарыһа: - Колялаах ыччат сылдьан нулуунка көлөп ВИА-ға ооньууларын көлөп көрөр этим. Биһиргэ мээһэ гитара туттардылар, мин дорҕоону тутта табаарыһылар үөрэн бэйэлэригэр сыһыарбыттар. Оччолорго мин 7-с кылааска үөрэнэр этим. Ол кэмэ ыкса табаарыстаһан элбэх гастролларга сылдьыбыт. Мин ийэбэр анаабыт "Ого саас" диэн ырыабын кини дьонго табаарыста,

Гитаралаах уол кэрэһинигэр тыыннаах ырыа улууллубат күөһүмэ

Дьикти кэрэ тыастаах гитарада тарбахтара тохтоло суох сүүрэн, ардыгар хурус, ардыгар көрдөөх дорҕооннору таһааран, ол тыаһыгар сирэйдик-харахтыын уларытан сэргэх мөрсүүннээх уол ыллыы олоһор. Киһи ис-иһиттэн эгиссийэн тахсар күүстээх кылаһа хурус түгөннө эймэниэн ылар, көрдөөх кэллэриэ тэбиһирэн биэрэр... Харахтара ыраары көрөллөр, хаастара изийиттэн үөһэ көтөллөр, ыллаан истэрин ахсын гитаратын түөһүгэр өссө күүскэ ыга кууһар... Итинник өйдөнөн хаалбыт биһиги харахпыттар ырыаһыт дорҕобут. Мугудайтан төрүттээх, бэйэтэ туспа сулалаах-кыстээх биһир дойдулаахпыт Николай Красильников - Гитаралаах Уол. Киһи дьонго-сэргэргэ итинник аатынан биллэрэ, гитаралаах уол сөҕөдөр тарлоратына саала сэргэх-сийэрэ. Хаһа да буолду, хаһа да тийди - ити алта кыллаах гитара дорҕоон кыбынан мэлдьи дьонго ырыа кэһиллээх сылдьара. Гитара буолара киһи олоһун дьоло, суолтата. Ырыатын тылын, мелодиятын бэйэтэ суруйара, иккитин олус таптыыра. "Ийэбэр" диэн А.Павлов ырыатын харахыттан уу-хаар баһан, ис сүрөттөн ийэн толорор. Николай Горнай улууһугар республикатааҕы гитаралы ырыа күрөбэр, "Сааскы кыллаахтар" республикатааҕы ырыа күрөбэр үс төгүл Гран-прины ылбыта. Маны таһынан "Миһэй эйэни туойар" Бүтүн Россиятааҕы конкурсука кыттар чыска тиксиптэ. Ырыа куттаах киһибит биһиги ортобуттан арыах сыллаарыта хомолтолоохтук туорабыта.

Кулун тутар 31 күнүгэр Г.Е.Скрябин аатынан Мугудайдааҕы Сымна-лан киһигэр Николай Красильников - Гитаралаах Уол көрөһүнүгэр киһи биһиргэ төрөөбүттэрэ, өрө сааһын дорҕор, предприниматель Александр Дьячковская тарийинларын "Сүрөхтөн тахсар ырыалар" диэн аатынан гитаралар ырыа түһүлгөтэ тарийинна. Конкурсу "республика таһымнаах" диэн биллэриллэбэтэр даһаны. Мэҥэттэн, Намтан, Дьоккуускайтан, Бүлүүттэн, Үөһэ Бүлүүттэн, оннооҕор Миһэйтэн кытта кэлэн соһуттулар. Ол курдук, Николай кытта биһир кэмгэ ыллаабыт-туойбут, гастроллаабыт табаарыстары ырыаһыт дорҕордун күндүтүк санаан кэлбиттэрэ хайдаллаах. Оһон, хаһан эрэ буоларынын, ыллыыр дьон мустаныт сцена кэстэр гитара уларсан, ырыа таһааран, сүбэлэһэн, сөбүлөһөн

наа "салыһаарда". Киһи иһиттэр-истэ олоһуох курдук түгөннөрө. Туур кэнииттэн хаалбыт кэмгэ бары, эмиз урукку курдук, төбүрүөннээн оһорон өйтөн-сүрөхтөн сүһүт ырыалары ыллаатыбыт. Хас да гитаралар дорҕооннаһан, хас да муолуһунан тахсар ырыаны сүүрэн кэлэн истээччи үгүс буолла. Гитаралаах дьон биһир-биэс тыла суох бэйэ-бэйэлэрин өйдөһөллөр, биһир биһирин ситэрэр, иһиһэ үсүһү ыгырар.

Ити курдук биһирэмни билбэккэ хааллыбыт. Кэһэ 7 чаастан Гала-концерт саҥаланна. Кыайылылаахтар тахсыахтарын иһингэ Николай Красильников туһунан истиг-иһирэх тыллар этилиһиллэр. Төһө да кылгас олоһу олоһор, Коля ырыата, чараас дууһата умнуллубат. Экранынан киһи олоһун кэпсир хаартыскалар бу баардык көстө турдулар.

Конкурсаннары дүүүллүүр сүбэҕэ биэс киһи үлэлэтэ. Председателинэн улуустааҕы культура управлениетын начальнига Дмитрий Попов, киһини кытта Николай таһа, Оймекөөнтөн кэлэ сымдар Петр Дьячковская, гитаралар ырыага эмиз бэйэтин аатын ааттаһыт үөрэх управлениетын үлэһитэ Николай Окощеников, Майаттан мелодист Иван Аргунов уонна культура управлениетыттан Анастасия Аммосова үлэлэттилэр. Гала-концерта 10 киһи киирдэ. Оһор истэригэр Анна Барашкова өлбөт-сүһүт ырыаларын толорон мин киирэммин, "Ырыа сылааһа" номинацияга тигистим. Намтан кэлбит Ильякентий Елисеев толоруу техникаһын иһин анал биһирини тутта, Мугудайтан орто оскуола учуутала Анатолий Федоров "Конкурсу арыһыта" ааты ылла, Бахсыттан кэлэ сылдьар, сэттэ кыллаах гитарада ооньуур ахсааннаах дьонтон биһирдэтэрэ Михаил Барашков "Гитарада бэриниһин иһин" номинация хаһаайынынан буолла. Намтан кыттар Мугудайтан төрүттээх биһир дойдулаахпыт Вячеслав Михайлов бастың авторскай ырыа иһин анал биһирини тутта. Конкурсу саҥаламмытын кэмгэ кэлэн суруйтарбыт уонна утуһа быһыһыбыт сааланы уһугунарбыт Төлөйтөн Петр Беляев "Көрөөчүлөр биһирэбиллэрэ" биһирини ылла. Конкурсу III-с степеннээх лауреатынан Мэнэ-Хаҥаластан Федор Сергучев буолла, II-с степеннээх лауреатынан Чыаппараттан Константин Мокначевская ааттанна, I-кы степеннээх лауреатка Хадаартан Федор Харитонов таһыта. Оттон

бун, фонограмма дьэһиниэн биһиргэ да ыллыы иликкин. Бүгүңкү конкурсука эдэр ыччат кыттыыта арыах, барыта бэйэбит көлүкө дьон муһунубут. Нэһиликтэргэ гитараны иһтэриһиргир оһолор, дьитэ, арыаһа суохтар. Оһору таба туһаһаахха наада эһа. Маннык конкурсу ыһтыллара саамай сөп.

Иван Аргунов, дүүүллүүр сүбэ председатели, Мэнэ-Хаҥалас улууһун культуура управлениетын үлэһитэ, "Дүүүлгэн" мелодистар обществоларыт салайааччыта, "Ырыа ыллаары" диэн биллэр ырыа авторэ: - Бу обществобыт иһигэр 40-ча норуот мелодистара бааллар. Киһилэр буолаллар нэһилик баайа-дуола, оһон бу дьоммут социальнай балаһыанньаларын туһарыһа үлэлэһибит. Николайдыын истигиһик табаарыстаһар эһибит, киһи талааныгар сүгүрүһүбүн, сөһүбүн-махтайабын. Гитара - бэйэ таһаарар музыка, иһин үлэтэ, киһи тылларигэр эһиһибит. Оһолору баяһыа, гитарада ооньуурга үөрэтиэххэ, оһу биһир сүрүн сорук оһостуохха.

Федор Харитонов, Хадаар: - "Сааскы кыллаахтар" конкурстан Коляны кытта билсиптим. Бу конкурсука бэйэтин ураты талаанынан улаханнаах соһуһута, сөһтөрбүтэ. Киһи быһыһытынан эһиһкэс, оригинальнай эһа, оһох аһтанын ситэ аһтаһыһ-бакка эрдэ барбыта хомолтолоох. Бу түмүү инникитин конкурсу дэммэк-

оттон "Дьыл кэмэ" диэн бэйэтигэр анаабыт ырыаһын тыһыһаар иһитиннэрбитим - хайрабыта. Кэлин ол ырыаһын умна быһыһытынан баран, Коля өлбүтүн кэмгэ, хат көтөһөн, фонограмма оһотторон, киһи үһүлтарбытым. Биһиги мээһэ "Ийэһэм", "Дүүкээһил", "Сибэки уга" диэн бэйэһэ ыллаабыт үс ырыата баарын дьикти үһүлтаран манна аҕаллым, компьютерга киллэртэрдим. Конкурсу олус бэркэ тэрпэллэбит.

Ити курдук уолаттар бэйэлэрин саҥааларын эһитилэр. Киһи тыһыһаах эһит тылларынан, чугас, истиг дорҕотторунан, аһмаһ-билэ дьоннорунан... Николай Красильников мэлдьи киһини өйүүр биһиргэ төрөөбүттэрдэх, дорҕоттордоох буолан ааты тыһыһаах, ырыата ылланар. Уһун сылларга салыһа турдун Гитаралаах Уол туһунан сымдык өйдөбүл, кутаа уот курдук күүдүйэ умалдын киһи олоһун туһары өрө тутан кэлбит гитаралаах ырыата. Туругудун тыһыһаах ырыа! Туругудун гитара!

Оксана ЖИРКОВА.

Хаартыскаларга:

1. Николай Красильников.
 2. Конкурсу кыттааччылар.
- Алларга эһиһкэ уластатан бастакы "Гран-при хаһаайына Александр Дмитриев.

Оксана Игнатьева

та орто үөрэхтээх мэдүүлэлтээр улууска кэл-
лэл нэһилиэнэс дорусбууһатын туһунан үлэ-
лэбэ сэддһаллар.

Удусуудаарь даяарьтаах буюуу кишинь сыйлаларалар: аастыг 2006 сыл түмүтүнүн кишини 16-га 29-гэр дээрн сыйластах 805 кишин үлү көрдөн кэлэ сыйлабыл. Киши-лэртэн 488 кишин учуонка турбут, 160 кишин булбут, 148 кишин араас курстарга үөр-нэртэ аналалыт. Үлү кыйнаачылартан үрдүк үөрөхтөөр - 8, ситэтэ суох үрдүк үөрөхтөөр - 2, орто анал үөрөхтөөр - 32, кы-рл анал үөрөхтөөр - 64, 11 кылаас үөрөх-төөр - 77 уонна 9 кылаас үөрөхтөөр - 10. Бу дьаах тохсунна 1 күтүмүдэр дааныйынан ситэтэ 192 күтүмү сыйластах кишин учуонка

саяхатчılara. Бүгүн ити башына-майты
уларында дөңсөп сеп. Бүгүн ортогуна
укук-төсөт саяхатчы, аракеттешкөн
ахыс булган. Ол бир сүрүс биринчи-
нөтө үлө суулар сыяк дөңсөт элчилер.
Онон бүтүлүп башабаар, бырастын
гыйалларлар аралган көрдөңгөн ту-
ран, дээр үчкөт аякстаткан аяан аякор
тартыларастарыт түстөрүнүн аяуу-
чыларын көрдөңгүдөңгөн сууран
аралган.

Тыя сыртта бир сүрүн нигелдиген-
дигинин учууталар буолаллар. Улу-
устары үөрэх уураалыгын надры
калга үлөр өдөл хашыларын, улу-
ус оскууларыгар 50 пенсияга тахсы-
быт састаах дьон учууталыны сыды-
аллар. Кинилэртөн 40-на – дыахталар,
10-на – эр киби.

Бу 50 пенсионер ихэвхэтгэлэр 50 сага специалист калэн үлэлэхтээх өтгөлэр буоллаар. Билигин учууталы-ыра баралаах нэгчэт олох арыаах. Оттон үлэлэхтээх специалисттар бэрт арай-ах хаанска сүүдүүлэллэр ааһыч нөһүөн-нүк көстөр. Билгырыан куһун кэлиһи-лэринин калтатыһыбыт бичэт десам-тар нэгчэттар өттүлүрүлгэн илч пробле-ма кэллээбит. Кэлиһиһиһэ илч проблем-а кэллээбит.

лар, элчил динчил күүсүз кардымалар. Ком-
мунисттер курдук сайдыы бирер көрүнүш,
жамбоюм ийил, пенсионер учууталдар бары
кариге сатамалтар, уруусу метафизикалар
туган сындыктар. Оттон ал ошкурбүт килип
үрдүк үрөккө киниралдыгырар тебалоох
мизий булдухун, атыат оскулактарын хайдых
курдук хайлап ийирбигин жам бексий?" деген
улуусугут бир улаккан оскулактын директору
санааттан этер. Кыркынч, олох сайлар, ош-
кутта оскулактарга мультимедийай урун-
тар кинир эралтар. Уруусу курдук дуошар
мизиялар суруулан, хордуң табилчалырынан
былааран ылар уруоктар эргар, ошуну
үрөттин программаттан да тахсан эраллар.
Оттон пилишк оскулактар теңа да тала-
аннах педасе буулар, мизелетинтен туур-
абакка хайлып уруутал үрөтөр ошкурбүт
зифектан митарарын өдүүрө билер. Киниз-
ке тиниреткөөк, эдир учуутал сана тесма-
милары түргэнник багылаан, сайыбай
күүбүтүн улаккыгыт олох атын көстүр бу-
ладе. Улаккык ычнат үүрер-сайлар, мизелет
эраллох. Арайык мизастах сылдырыттан
кычыгытаран атын үлдөр көкүт жигер төгү
да үлдэт сүм ошкурбүт учуутал ийилдик зифек.

Улустарыга нани башлыгына кадрлар кытта үлүсө даанышпайдырмач 2006 жыл түмүгүнөн үлүсө башлыгыналаргаар пенсияга тахманыгы сапастах 19 бшарал, 47 орто медшеронал (снэстэрэлэр, бшлэстэрээр), 19 кыра медшеронал (санитаралар) уонна 10 рабочай үлэниччлэр.

[illegible]

турбут. Эрдэ этэн аһарбыгтам курдук, пенсионер үлэгтэн ууратарга тусх да бярхан суох. Билигин жини барьта оворлорун, сүэтээрин үйрөттөр, ишэр туһултан тоһа да болуот-таан саныаалыкта таһастар, үлэллирин ыа-рыбарттар, түбүгүкүрө маада курдук. Аны энустохи пенсия көзмөй кээратта эмиз оруолу өмөшүүр буолуша. Тоһа да өйдөөтөллөр, ты-ын харбас үйэттэр жини барьта үлэллэргэ баталах.

Пенсийн тасар саастарын туоман болон, адардарт суулу бичсэн үзлэлрингийн туураа-
быг дэж айлзхтар. Холбоур, Мугудай
нэгднхээр "Айан" маркийнхны үлэмэт олоор
Валентина Григорьевна уонна Григорий
Константинович Мишаровтар бичилэн бай-
далар айан суулгах-нэгдэх предпринима-
теллар. Байэлэрин кэмэрлээр үгүс калүүнэ
сүрү бичилэ, сүрднхэ үүрэтэн баран бичи-
лэн предпринимательство уустук элэгтээр
тайнхрылдаххыг үлэлэн-хэмсэн адар-
дарт холбоур буудаллар. Кинилээр тайнх-
рылхтарын атылххылар, түүнгү харабы-
лынан үлэлээр, заххэтуур, предпринима-
теллар, мүсүт суулар, киншэ суурулар, тэн
хайнахыстабылхын дүрхэстлэр кырдыгс
vnc.

Пенсикер дигэн үгүс сыдылары ааспыт, ал-баста бидибит киһи. Кини дьон эттигэ, эттигэ-рингэ, күһэйиңгэ суох байыттан кыанаттан ис-лэр кэлүүнэ туһутар мээстэтин туораан биз-рэрэ - чыгача дэнэ саныыһын. Хаһа баарар кэлүүсө киһи кыанаттан туһутар олорор. Ону толору бэрдэни, адрарыгэ суолу аһан, кыанаттар бочуоттаах сыһыаһыттан тахсар туһунан толкутуур пенсикердар үгүсүгэрэ холобур буолуо этилэр. Кэлүүнэ кэлүүсөни салбыл-лар.

Олох уушиг тагттай. Ингэхэд сэл курдук батынхан буурт дойдугаа калбит аймгаа арылгачан, ариас тулгширго тубшнхонзон, тбис-тонтэ сундур жинс өйдбүдлэр. Ологу тагттайр кили олорор, отгон бу олжко кэлэн баран тагталаа билбонсэ барар татим уушиа курус буолуо буол-
дого.

Лена бүтүн өрөбүлү. Орталар бу маддэлэр бүтүлүм күннэ-
рин үөрөхтөрүнэр, кэргэнэ быстах-өстөх маддэлэргэр бар-
дылар. Теңе да санааларыгар таптаан кэрэг тарыстар, били-
ни элэгэс алордор, "Кэргэнни таптылын дуо!" - диип
барыах дууһалары "девичникка" соһуччу айыһыһыттары-
гар, хор, чоһуу санаан элэгэтиһэбэ ээ уонна санаага ол
ураах студентһыгар сыалларыгар, Сэримнэх уоһаһытар,
кыл түтөгүгэ баран элэгитэ.

Лена окуулары бүткөсө, биргө үчүмүлүг уюлугар көргөн тахсыбыта, ол сайын үрөккө кайырылган уюлган курсун ситэ бүтүрбөккө, бастагы уюлун сүйлөп "академ" алып, дөй-дулаабыта. Оңто бирин тулууга сыйрайткан-характылы, быныныкын-таалаалынын тупсузут кылы үчүрүгөр төнүбүтө, "академга" барын ийөөсү дүрүксөткөтүп кырыгытарагыр сыктан хоюкко мөшкө ылбыта. Кыргыттар тизбө аайы хосторугар ыгарынан ылпылчыра, ол ыргазара барыла таптап көрө кайырылган тулууга буулары. Лена көргөн ол ахтан харакыттан үү-хаар баһара.

Бээр кишэ кыкс бийжмөнэтаттан кылбэз хосоругар ушаттар кылбэттэр этэ. Лена кыраэттин кыста харахтары утары турар уул харахтарын кыта харыны түстүтүрө. Ол ил-ириас, диниг чүвөгүз курдук динирт кыра харахтарыга чочумча талбааган туран баран кыла, дэ, өйдүнөн укса көрбүтэ. Ити күнтөн ыла Стас элбөхтэ калар буолбута. Лена күн бүтүнгүзүгэ динир маншых харгыныаны бу баардык өйдүүр. хонуар охтолох олозгодуна тибэ суйбүттарыгар ааппа астыта - бийр салыыгар кыыс, тохондоттор уул хангышарын кыллоомит Стас үөрөн-көтөн кыла турар уула катокка кыраэттэ ытырбета. Оо, адар саас, кыра саас. Түөхтүн ан куутламытыл баарай? Көргөнээх дэ буоллар, түбүтүр адар сүрөзэ тэттэ, Лена катокка кыраэттэ өр дэ сымдан миниктөбөтөрүн манастыкыста. Арай Стас төлөһү кирииттэтин ыла салыырын сэмэйдик куоттарыра. Уол хас кылаахын ахсын кыныкхэ эрэ шөкүлөд арылара, кыра сүвүндүрүтэ билэктирө. "Көргөнээхтин билбэт буолтара дуу? Хайдах тынан төбүтүбөн?" Түөх бууша-аар?" - диир сандалар кыыс төбүтүр көрөн тахсалыра. Көргөнөн мөрүсүн хара дьытан ырааттар-ыраатан истигэ, эббитин кыны ийэрки-ийирын туһунан бейтэһ-бийр сонуннар кэлэ-кээ эбүтэ. Олгон Стас бу өртө дойдута баар кылаахыны барытын мууһунан сандалар, үөрөн-көтөн кыраа кыыкка саамай кылааххэ түтүнүлүт буолбута.

Бийрэг дискотекага санз кишин иктарна Сис кишин
ытаан үнхүүтэ бийрбэгшээр илсн дэргэ чүмбш харах-
арьлар ылларан билбээх хаалгыгтар тудалыг дим
ары сийлэлэн бийрбэгшэрин Бу юмга "Бастыг наира"
жүжүр буюа гууар эбиг этэ Виза-бизларигэр барсар
дүрбэгшүүр үнхүстэх, олус кэрэ нээстэх үдүү нээгүр

[illegible]

Вот же да бибит койбиштыр кычкыра сымдын Лена хантан сэрэбэй! минн кызылар суох буолу турарал? Билэр олорор кырыгыларынтан Дуя Стаас тыппан титирэтип тожубутунан. Востанна тыппал минн түгүл бөлө минн дауэс-лэрдэр кылдыар кырыгытар буруйдулармин! Лепата аах-пыгытара. Визе быйбалар турганш барыгытара, дилеттен кы-ытылыа суох атын хоско кылыртырдугытара, жетин кызылтан да бушубутара. Ох да бушлар, билэр тор эре төрөөбү күннэ ынырбыгытара, оюнн Стаас минн кылбег этэ. Быраанынныыла оутор бары Стаас, Лена уонна Дуя сирэйтэ-рин-характарын маннабыгытара, оттон уул саарбага суохта-ар Лена тоһолор буолу саадыгыта.

[illegible][illegible][illegible]

Өр-сылаларга санлабыт санлаата бөлүөһүн туолбута. Ле-

на куораттаабыр доһугуар кэлбитигэр ааны эмискэ... Стас астыта. Эссэ уһаабыт, сайларбыт, көрүн-күлүүтүн сии-биир иһидэ сылдар Стас нэниэх билиэтэх курдук туттубута, бэйэтэтигэр кыра угуохтаах, киннэхэ хайдах эрэ тас көрүнүгүн да барсыбат кыһын кытта кэлэн баалдыттыы илорхоторо. Чутаастыы буолаллары биллэр, кини юналариттан илээдэлэрэ. Бу сырдыгы аны кини соһуйан, Лена хоско килерэн баран тахсыбытара. Баалдымтар барбытыгарын киниэ саһаһыттан мыйаһыттын: "Ити Стас дин Хагалас уола, кэргэннээх, аралардоох, кини подругам любовница", - дээн куорат дыктара буолуохтааһын курдук билиаарбыта. Лена улаханымк аймалыта, диттуйбута. "Бэйр кэмнэ күүскэ таһтыы сылдьан баран хайдах билбэтэ? Оччо эдэлһыртэ буолларын дуу эблэр өсһөр дуу? Кыһаһырт буоллара дуу? Хайдах билэ суотай?". Итиннөөк санаалар кинини үлүс-хаайа түһүтүтэ.

[illegible]

Итн изибхэ юэн сүрэдн түгээр хасталах буюлан салтга буюулаа, юм да суухар аришаа хэрэгтэй хараа уулзлан салтгаа үнүл курбуу угууқтаах, дэргэ чүмэл харахтгаах алдэрхэн Стаһа, салталах салтга юмнэлхэн бээр юмнэлхэн буюу албут юмнэлхэн үрүүлүлэрхэн, юмн олор буолан аастыт юмнэлхэн курдук ырааа, сырдык тайтгаа.

Саргылана Барахова уруһуйдара

¹³C-D₂ isotopes

